DEPLORATIO GRAVISSIMAE CAECITATIS, ET CALA-MITATIS INCLYTAE NATIONIS GER-MANICAE,

AEDITA PER GERMANVM QVENDAM VIRVM ADMODVM pium, in qua apertiſſimè de-claratur quo in ſtatu res illius prouin-ciæ nunc ſint cōſtitutæ.

M D LV.

Quomodo obſcuratum eſt aurum, mutatus eſt color optimus? Threnorum. 4.

QVOMODO *decepta es iniquæ libertatis prætextu infœlix Germania? Quemadmodum purioris Chriſtianiſmi nomine falſa es latiſſima Regio extremi Aquilonis? Quàm miſerè adhuc ab Eccleſiaſtis tuis quotidie ſeduceris Gens faſcinata? Quomodo mutata es in receptaculum ſceleratorum, & Magiſtram errorum, quæ ſolebas eſſe fidelis Eccleſiarum cultrix, munifica inſignium Monaſteriorũ fundatrix, Romanæ Sedis ſpes, & refugium? Argumento ſunt laudatiſſimi Reges, & Cæſares, Pipini, Caroli, & Othones, qui ſtrenuiſſimi tutores, & propugnatores Chriſtianæ Religionis ingenti ſuo ſumptu, labore, periculo, nõ ſemel ſummis Põtificibus tulere ſuppetias. At quàm ſis poſt aliquot luſtra diuerſa, atq; mutata, etiam ſi nullus loquatur, uel ſcribat, impia tamen tua facta abundè declarant. Execrabilis ergo tibi uiſa eſt Eccleſia Catholica, tanquam Papiſtica, & tot annis æquanimiter ſuſtines, amas, ac foues Eccleſiam Malignantium, & Synagogam Sathanæ? Si durius hæc tibi, acerbiusq; dicta uidentur, intuere obſecro, & eorum expende opera, quos fidei Magiſtros ſequeris: compone illorum dicta, & facta cum Chriſti Ieſu, Prophetarum, Apoſtolorum, & Martyrum uita. Nullo non conuitiorum genere proſcindis Clerum, Epiſcopos, Summumq; Pontificem Chri-*

ſti uicarium; & tanquam Deos quoſdam ſuſpicis Idola tua,
Antichriſti prænuntios, Lutherum dico, Buccerum, Zuin-
glium, Melãchthonem, Caluinum, Bretium, ſimilesq́; peſtilen
tiſſimorum errorum artifices, qui ſuis te fucis, impoſturis, &
mendacijs in iſtas pluſquam Cimmerias tenebras protruſe-
runt. Ferre noluiſti legitimos Apoſtolorum ſucceſſores, &
Orthodoxos Epiſcopos, & nunc tolerare cogeris ſeditioſos ne
bulones, miniſtros Diaboli. Intolerabiles uiſi ſunt oleati, &
raſi, hoc eſt, ſacerdotes, & Monachi, & dominantur tui uiles
Apoſtatæ omni genere flagitiorum contaminati. In te ſiquis
dem, tanquam in ſentinam, fæx mundi iampridem perfluxit,
& promiſcua colluuies hominum perditorum. Oneroſas iudi-
caſti ſacras Religiones, & Monaſteria: quæ maximos paupe
rum tuorum greges alebãt: & nunc, à cupidis, ambitioſis, la-
ſciuis, profeſſionis ſuæ transfugis, impunè expilaris, deuora-
ris, in faciem cæderis. Abegiſti, qui modeſte uitæ neceſſaria
mendicabant, & officioſe gratias agebant: & eos accerſiſti,
ac ſoues, qui confidentes ampla ſtipendia exigunt, ut inde
cum ſcortis ſuis laſciuè uiuant. Perditionis tuæ, prò dolor,
autores magno conducis, & alis, & ſalutis, uitæq́; præco-
nes faſtidioſè reſpuis, ſuperbè contemnis, crudeliter perſeque-
ris. Diſcidiſti infœlix inconſutilem Domini tunicam, quam
impij quoq; Crucifixores reliquerunt intactam, & deſerta ſe-
mel Catholicæ fidei, ac pacis unitate, turbulentiſſimis opinio-
num diſſidijs exagitaris: diuerſis, ac monſtroſis ſectis diſcerpe-
ris: peſtilentiſſimis hæreſibus tota peruerſa dilaceraris. Ah in
quam te noctem, & miſeriam ſubdoli errorum fabri præcipi-

tarunt: lethargo nimirum tàm graui ſopitam; ut omnem pene malorum ſenſum amiſeris. Quam damnoſum eſt tibi, & reuera amarum, quod leue iugum Eccleſiæ rebelli ceruice excuſſeris? Quàm copioſo ſanguine tuorum iampridem luiſti, quod ab obedientia Romanæ ſedis te pertinaciter ſubtraxeris? Heu quam inſanabili plagæ inimicus humani generis te percuſſit, quando tot animarum myriades ex te rapuit, & perdidit iam pluſquam triginta annis? O infœliciſſimos agricolas, & ruſticos, quorum ſupra centum milia trucidauit nobilitas exaſperata. Quàm immites, & ſanguinarij Euangeliſtæ, qui innumeram hominum turbam perdiderunt ſub prætextu Chriſtianæ libertatis? Hei qualem uindictam poſtulant aduerſus Doctores ſeditioſos, & ſubdolos, qui corporali, & æterna morte cateruatim perierunt, ſicut uiliſſimi canes? Et tamen homicidarum iſtorum uipereum ſemen adhuc colis, & adamas, quorum tibi ueſani patres cauſa fuerunt tantæ ſtragis. Quomodo infatuata es à Pſeudoprophetis tuis, non minus ſanè, quam peritura olim Hieroſolyma? Prophetæ enim tui uiderunt tibi falſa, & ſtulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad pœnitentiam prouocarent. Conſimilis uidelicet cauſa eſt temporalis in Iudæis ruinæ, & in tot ſeductis Nationibus damnationis perpetuæ. Verè Prophetæ tui, ò Plebs cæca, non Apoſtoli Domini, falſi, non ueri, de capite ſuo prophetantes, non ex ſpiritu Dei, uiderunt tibi falſa, & ſtulta, errores ſtolidiſſimos, & fucata mendacia. Nec aperiebant, uel aperiunt tibi iniquitatem tuam, ut ueri Prophetæ exhortando, docendo, arguendo, obſecrando, increpando conſueuerunt.

Non annuntiauerũt, inquam, uel annuntiant tibi peccata tua, non exclamant fideliter contra ſcelera tua, ſed aduerſus Prælatos Eccleſiæ, *& abuſus ſeditioſè uociferantur, ut animos inſtabilis uulgi in odium* Cleri *inflamment*. Nec *ſtudent exhortari ad pœnitentiam, qui ſalutaris pœnitentiæ nomen exoſum habent, reſpuunt, ac ſubſannant*. Non *prouocant ad dignos pœnitentiæ fructus, quibus impendentem* Dei *iram cum* Niniuitis *poſſis auertere*. Non *enim placent effœminatis eorum animis labor in gemitibus, ſyncera peccatorum confeſſio, aſſidua cum uitijs lucta, anxia cordis, & omnium ſenſuum cuſtodia, indefeſſum certamen, & ſtudium uincendi ſemetipſum*. A*uerſantur omnes corruptæ carnis afflictiones, ieiunia, peregrinationes, uigilias, cilicia*. I*nuiſæ ſunt improbis, & ſalacibus amaræ lachrymæ, planctus, & lamenta, nimirum* ꝙ *ea carnali populo parum arridere non ignorent: qui, ut peccatis ſuis ſecurè, & molliter indormiat, de ſpe, fiducia, pietate, & miſericordia, quàm de diuino iudicio, & iuſticia, audire mauult, & heu quantorum malorum ipſa tibi facta es cauſa, poſtquam arrogans, & proprio ſenſu inflata deſijſti ad ſobrietatem ſapere, & humilibus conſentire*. Tolerare *non potuiſti ſcilicet abuſus, & luxum irregularis* Cleri, *& nunc ſublata ex te* Religione, *iudicio, iuſtitia, pudore, & ordine, liberrimas laxaſti habenas carni*. Q*uomodo facta es meretrix* Natio *olim plena iudicij, &* Religionis? I*uſtitia, fides, & ſanctimonia habitarunt in te; nunc autem ſacrilegi, homicidæ, & impij*. Cum *autem peſſima quæq; & poſſa ſis, & facias, nondum ſeriò expendis, quomodo ultricem* Dei *manum*

euadas, uidelicet quia ſumma tuã mala non ſatis adhuc ſentis: quãuis aliquot iam annis pauoris ſubindè, & clamoris plena fueris, quæ ſuperbè gloriari ſoles, tanquam inuicta, intrepida, & liberrima. Vbi ſunt, quæſo, Idola tua, turbidi bellatores, confœderati, & Principes, in quibus confidebas? Quid tibi profuerunt impia conſilia, ac temeraria eorum arma, quorum fiducia te erexiſti contra præcipuos orbis Chriſtiani Monarchas? Egregiũ uerò euangelium, quod te docuit legitimis Prælatis, & Principibus non obedire, ſed tanquam filiam Belial abſq; iugo, ordine, & lege uiuere. O te uerè conuulſam, deſolatam, miſeram, & miſerabilem, quæ cum ſis ex omni parte miſerrima, nondum tot flagellis attrita ex animo ad percutientem te proclamas, ſaniora meditaris, ſeriò reſipiſcis. Quid proſunt, obſecro, tot preces, minæ, edicta, & cenſurarum fulmina, quando in nefandis erroribus tuis tota pertinax eſſe perſeueras, & inueterata? Cæſareæ ſaltem Maieſtatis gladium formidaſſes, poſtquam anceps ille, & ferociſſimis olim Imperatoribus meritò formidabilis beati Petri mucro in tàm profundum tibi contemptum uenit. O quoties te congregare uoluit ad unitatem Eccleſiæ prudentia, & patientia manſuetiſſimi Cæſaris, ſed illius longanimitate toties abuſa, tandem coacta es uires eius experiri, & arma. Senſiſti tamen, quantumuis rebellis, & contumax, non minus ingentem eius clementiam, & paternum in te affectum, quàm inuictum robur, & collatam cœlitus uictoriam. Cuius utinam ſaluberrimis edictis, & monitis parere maluiſſes, quam aurem præbere ſeditioſis corruptorum tuorum concionibus,

& libellis. Non *excitaſſet in te (opinor) ultor perfidiæ Deus ſpiritum turbulentiſſimæ rurſus diſſenſionis, & uertiginis, quo ſic iuſto* Dei *iudicio, es concuſſa, & exhauſta ut promiſcuæ prædonum colluuiei graui ludibrio fueris, & prædæ.* O *te deploratiſſimè ſtupidam, & lethargicam, ſi irati Domini in tot plagis manum nondum agnoſcis, multò quidem nũc acerbius uexata, & uaſtata à propugnatoribus errorum tuorum, & confœderatis; quàm fueris antea ab Imperatore* Carolo *aperto,* [redacted] *aduerſario, quem tam uehementer toties irritaſti. Vide tamen ne tantum ſint initia dolorum, quæ paſſa es hactenus, & uindex* Domini *manus adhuc ſuper te maneat extenſa. Vide inquam, & metue, ne baculum furoris ſui contra te mittat, impijſſimum* T*urcarum* P*rincipem, ſi te paternæ eius flagella non ſolum non corrigunt, ſed grauius indurant.* Hei *quomodo ſeruaberis gens cæca, ſurda, & eneruata? quis oſtendet tibi fugere à uentura ira?* Non *enim hæc eos ſolicitant, qui in rem ſuam ſtudent loqui placentia, ut qui fortaſſe te malint uiuere ſub atrociſſimo* T*urcarum* T*yranno, modo fieri poſſit eorum commodo, quàm ſub clementiſſimo fidelium* Patre Pontifice Romano. No*n quærunt ſiquidem ſalutem tuam operarij mendaces, & ſubdoli, qui, ut liberè dominentur tui, molles pulullos conſuunt ſub omni cubito manus.* Qui *blandis, inquam, ſuis ſermonibus, & pollicitationibus hoc agunt, ut obliuiſcatur carnalis populus legem* Domini Dei *ſui: docentes uel ſceleratiſſimos quoſq; (eſto perdurent in flagitijs ſuis) audacter confidere in ſolis meritis* Chriſti. M*iſeret me profectò tui miſerrima pa-*

tria

tria quæ tanquam altera Cherſoneſus Cimbria, grauiſſima calamitate, cæcitate, & ſeruitute oppreſſa iaces. Miſeret me Conſulum, & Præfectorum tuorum, qui contra ſceleſtos mutire non audent, mutire autem? imò & qui frequenter (ſiquid tamen ueri luminis habent) contra conſcientiam agunt: ac timore ſeditioſæ plebis deterriti, quiduis corruptiſſimis hominibus permittunt. Nimirum cum hoc ſingulari Dæmonis afflatu ſubdoli impoſtores ſuis concionibus peregerint, ut, timore ſeducti Populi, Magiſtratus ſibi in omnibus habeant obnoxios. Miſeret me rurſus inſtabilis uulgi, & ſimplicis Plebeculæ, quæ ciuitatum, & Principum uel perſuaſione ſeducta, uel oppreſſa Imperio, pro paſtoribus lupos admittere, pro legitimis cuſtodibus fures, & latrones magnò alere, pro diuinis oraculis, mendacia Hæreticorum & ſomnia cogitur amplecti. Miſeret me paruulorum tuorum, & impuberum, quos ante impios facis, ac gehennæ filios, quam inter lac, & uenenum: bonum, & malum: ueritatem, & mendacium ſatis poſſint diſcernere. Miſeret me deniq; parentum, & mortuorum tuorum, quos impiè irriſo Purgatorio, uigilijs, eleemoſinis, Miſſis, ſolitisq; precibus crudeliter ſpolias, atque adeò omnibus ſubſidijs, & ſolatijs defunctorum. Quàm cæca proinde facta es crudelis, & impia, quæ uiuis, & mortuis tantoperè es infeſta? Heu quàm pudenda cæcitate, ac ſeruitute inſcia premeris, quæ de receptis oculis, & euangelica libertate toties gloriaris? In hanc te, prò dolor, caliginem, & tenebras, imò profundiſſimam noctem diuerſarum Religionum uiliſſimi tranſfugæ induxerunt, poſtquàm iuratam Deo

fidem ſacrilega temeritate fregerunt. Intuere, *obſecro, quos obſerues, & foueas fidei, morumq; magiſtros, nempè periuros, & perfidos deſertores, omni uitiorum genere impuriſſimos.* Ecquid *te boni, quæſo, ſancti, &* Religioſi *docere potuerunt, qui ſemetipſos deſperantes totos impudicitiæ, & carnis deſiderijs tradiderunt.* O *te longè infœlicißimam, quæ pro* Apoſtolis *Chriſti infrænes apoſtatas colis, pro inſignibus* Euangeliſtis *falſidicos impoſtores amplecteris, quæ tanquàm* Numina *quædam,* Hæreticorum *portenta ſuſpicis, atq; adeò ijs te inſtituendam, regendam, ſeruandam credis: qui omne genus facinoribus, flagitijsq; contaminati gladium, rotam, crucem, flammasq; non rarò commeruerunt.* Nimirum *turbatores* Chriſtianæ *pietatis, & pacis: in* Poteſtates, *&* Principes *maledici, & contumaces: certiſſimi* Catholicæ Eccleſiæ *hoſtes:* Sanctiſſimorum Sacramentorum *contaminatores, & conculcatores ſceleſtiſſimi:* Retinctores, *&* Anabaptiſtæ: *ſacrilegi templorum effractores: ſacrorum uaſorum uiolenti fures: calicum, & patenarum impijſſimi conflatores.* Egregij *uerò purioris* Chriſtianiſmi, *uerbi, &* Euangelij Doctores, *qui aliena ſibi uendicare docent, bona* ſacerdotum, *&* Monachorum *audacter diripere: loca* Deo *dedicata ornamentis, & prouentibus ſpoliare:* Sacroſancta *altaria ſceleratis manibus ſubuertere: direptis pheretris, & cimelijs, abiectisq; ſacris reliquijs omnem ſanctorum memoriam abolere:* Baſilicas Regis *gloriæ omni priſtino ornatu, cultuq; nudare, atq; adeò tanquàm uacuum quoddam horreum incultas, deſolatasq; relinquere.* O *ueros euangelicos, qui diſſidia ferunt, tumultus ex*

ii

citant, ſeditioſis concionibus ſtolidum uulgus dementant, ad omnem carnis petulantiam oſtium aperiunt, quicquid hactenus ſacrum fuit, & ſanctum, impudentiſſimè prophanant, ad ſacrilegas rapinas auaros Principes, & Magiſtratus extimulant, ad expilanda deniq; ſcrinia diuitum factioſam plebeculam tacitè prouocant. Hæccine, rogo, eſt Chriſtiana libertas, doctrina euangelica, purior Chriſtianiſmus? Siccine faciundum docuit Chriſtus? monuerunt Apoſtoli? hortati ſunt Prophetæ? Vbi nunc, prò pudor, ſublimis ille Alemanorum ſpiritus, ſolers prudentia, animi ſagacitas, exacta eruditio, ingenuus candor, inuicta conſtantia, totiesq; iactata libertas? Vbi eſt, inquam, prodigioſa Germanorum literatura, linguarum peritia, & eloquentia toties plenis buccis celebrata? Vbi tot illuſtres uiri ad miraculum uſq; docti? quos ob raram eruditionem, facundiam, candorem, & linguas, D. Eraſmus magnificis præconijs orbi notos, celebreisq; reddidit? Quonam euanuerunt eximia illa encomia? Quis uſquam fructus acceſſit Eccleſiæ Dei ex tam ampla ſcilicet, & multifaria eruditione? Quotuſquiſq;, precor, ex omni illo tantoperè laudatorum grege oppoſuit ſe murum pro domo Dei? Nunquid non ſtultam fecit ſapientiam eorum qui ſuperbis reſiſtit? omnemq; mundanam ſapientiam infatuauit amator humilium Deus? Nunquid non infideles inuenti ſunt, & ſocij furum, hoc eſt rapacium Hæreſiarcharum? & obſcuratum eſt inſipiens cor eorum, dum, profeſſionis ſuæ limites tranſgreſſi, plus ſapere uolunt, quàm oportet? Nonne dicentes ſe ſeriò iam ſapere, reuera ſtulti facti ſunt? nec facile reſipiſcere poſſunt, poſtquam ab unitate ca

tholicæ Eccleſiæ ſemetipſos ſegregauerunt? obtenebratum eſt enim iuſto Dei iudicio elatum cor eorum: ſupercecidit ignis ambitionis, & carnalis concupiſcentiæ terribiliter in eis oſ-fuſcans, & excæcans lumen rectæ rationis. A proprio nanq; ſenſu, Dæmone, et carne miſerabiliter faſcinati uidere neque unt clariſſimum alioquì lumen ſyncerœ ueritatis. Libet proinde eorum nomine, qui affliguntur ſuper contritione Ioſeph; prophetica uoce lamentabiliter exclamare. Heu, heu, heu Domine Deus nunquid proijciens abiecisti Germanos, & uaſtiſſima Regna Aquilonis abominata eſt anima tua? Quare ergo percuſſiſti nos ita, ut nulla ſit ſanitas? expectauimus pacem, & non eſt bonum, & tempus curationis, & ecce turbatio. cognouimus Domine impietates noſtras, iniquitates Patrum noſtrorum, quia peccauimus tibi. Ne dès nos in opprobrium ſempiternum propter nomen tuum: neq; facias nobis contumeliam, ut dominentur noſtri gentes, quæ non nouerunt te. Ergó ne benigniſſime amator hominum Deus decepiſti Populum iſtum, & nullus uerè ſapiens, & orthodoxus eſt inter eos? Nemo ex tot doctis, ſolertibus, & canis tàm apertam fraudem, fucos, & nebulas uerſipellium impoſtorum adhuc depræhendit, uel intelligit? Sic non eſt ullus in uaſtiſſimis regionibus Aquilonis cordatus, & ſapiens, liberq; ſpiritu, qui uel nunc rapaces lupos ſub uellere ouium agnoſcat? qui poſt tot flagitia, tumultus, & ſcandala, à fructibus arbores diſcernat? qui pro domo Dei Zelans iniquitati, & impietati opponere ſe audeat? Quomodo obtexit caligine in furore ſuo Dominus filiam Syon? Proiecit de Cœlo in terram inclytam

Nationem Germanicam, & non eſt recordatus ſcabelli pedum ſuorum, tot inſignium Monaſteriorum, & Collegiorum in die iræ furoris ſui. Quid enim profuere tot cenſuræ, & minæ; ſtrages, & bella, comitia, & colloquia? aut quid intentatum ſanandis errantium animis quinq; ſummi Pontifices, & religioſiſſimus Imperator Carolus Quintus reliquerunt? An non apertè uériſſimam hic eſſe terribilem illam Scripturæ ſententiam perſpicimus? quia nemo poteſt corrigere, quem Deus deſpexerit? Homines enim mente corrupti proficiunt in peius, errantes, & in errorem mittentes. peruerſi difficile corriguntur & ſtultorum infinitus eſt numerus. At tu dominator Domine, miſerator, & miſericors, & terribilis in conſilijs ſuper filios hominum altiore conſilio miſereberis, cui miſertus es; & miſericordiam præſtabis, cuius miſereris. Væ interim mundo à ſcandalis, ab hæreſibus, à Pſeudoeuangelicis, à falſis prophetis. Sed tu domine nouiſti qui ſunt tui, quantumuis in medio perditiſſimorum hominum agant, & in tanta ſpiritualiter idololatrantium turba. Nec dubitamus quin reliqueris tibi adhuc pleroſq;, qui in abſcondito mœrent, & lugent ſuper contritione Ioſeph; uiros ſignatos ſigno Thau in frontibus ſuis, qui non curuauerunt genua ante Baal, nec oculos ſuos leuauerunt ad Idola Iſrael. Alioqui, quomodo iuſtiſſime Domine, cui exoſus eſt cum iniquitate ſua impius, tot Nationum grauiſſima flagitia, ſcelera, & blaſphemias tàm longanimiter, diuq; ferres? Sed ò miram, & prorſus ineffabilem tuam patientiam. O placidiſſimam benignitatem, & mitem longanimitatem: oppreſſionem, lachrymas, ac ſingultus ele-

ſtorum tuorum ad te clamantium audire diſſimulas, ac uelut ignorare uideris: ut populus præuaricator tam incredibili manſuetudine, & tot annorum dilatione, ac impunitate prouocatus: tandem aliquando ad ſalubriter percutientem, & placidiſſimè expectantem conuertatur, & uiuat.

LAVS DEO.

Fo.B.i.*fac.i.pro cimbria, cimbrica.*